

Іванна Фецько

ПОТЕНЦІАЛ АФІКСАЛЬНОГО СПОСОБУ МОРФОЛОГІЧНОГО СЛОВОТВОРУ В УКРАЇНСЬКІЙ ТЕРМІНОСИСТЕМІ МУЗЕЙНОЇ СПРАВИ

У статті розглянуто словотвірну організацію українських термінів музейництва, утворених суфіксальним, префіксальним і префіксально-суфіксальним способом. Окреслено основні тенденції термінного творення одиниць, проаналізовано найпродуктивніші моделі й визначено ступінь продуктивності окремих словотвірних типів у творенні термінів музейної справи.

Ключові слова: музейництво, термін, словотвір, суфіксальний спосіб, префіксальний спосіб, префіксально-суфіксальний спосіб, словотвірна модель.

Утворення нових мовних одиниць – не просто засіб розширення словника мови, а й детермінант її майбутнього. Кожне явище або елемент нашої реальності отримує свою назву, потрапляючи в комунікативну дійсність. У сучасному світі мало що залишається поза увагою мовної концептуальної системи, а отже – і можливості нашого осягнення. Мовні новоутворення постійно виникають. Перш за все це стосується різних сфер науки, техніки та мистецтва. Для створення нової одиниці можуть бути використані різні мовні засоби, а вибір оптимального способу номінації – складний, він визначається об'єктивними й суб'єктивними моментами, зовнішніми та внутрішніми чинниками [14, с. 160–161].

Система української, як і будь-якої природної, мови зазнає безперервних змін унаслідок внутрішніх і зовнішніх причин. Відомо, що найпроникненішим для змін є лексико-семантичний рівень мовної системи, який безпосередньо відображає розвиток суспільства – науки, техніки, культури. Особливо поповнюється термінолексика [19, с. 73]. Сучасний стан розвитку наукових учень характеризується посиленням інтересом до вивчення термінної лексики. Це можна пояснити зростанням значущості термінології, розвитком новітніх технологій, що тісно переплітаються з піднесенням ролі науки й мистецтва в суспільстві.

Однією з найактуальніших і найскладніших проблем української термінології стала проблема формування й подальшого унормування терміносистем різних галузей знань на національній основі. Одним із найважливіших завдань науковці вважають вивчення словотвірного оформлення вже

усталених способів творення нових українських термінів. Таке дослідження дозволяє виявити найпродуктивніші моделі творення назв понять для кожної окремої терміносистеми, а також простежити, чи використовувані словотвірні моделі відповідають властивим українській мові способам словотворення [15, с. 136]. І. Ковалик зазначає, що способи словотворення – це комплексна система використання різних структурних словотворчих засобів і способів утворення дериватів з їхніми словотвірними структурами – словотвірними формами і словотвірними значеннями на всіх етапах розвитку мови [9, с. 38].

Питання словотвору цікавили дослідників ще з кінця минулого століття, але тільки в наш час з'явилася реальна можливість з'ясувати роль кожного способу словотворення в розширенні лексичного складу мови. Українські мовознавці (О. Безпояско, З. Валюх, К. Городенська, В. Горпинич, В. Грещук, І. Ковалик, Є. Карпіловська, Н. Клименко, В. Німчук, Л. Полюга й ін.) із різних засадничих позицій висвітлили загальні проблеми творення мовних одиниць і здійснили описи дериваційних моделей української мови.

У сучасному українському термінознавстві є чимала низка досліджень, де структурно-словотвірні процеси в різних терміносистемах виступають предметом ретельного аналізу: до прикладу, особливості термінотворення в галузі радіотехніки описала І. Кочан, риторики – З. Куньч, хімії – Г. Наконечна, машинобудування – О. Литвин, музики – С. Булик-Верхола, фізики – І. Процик та ін. Проте словотвірний аспект терміносистеми музейництва в українській мові ще не був предметом спеціального дослідження. Саме тому **актуальність статті** зумовлена недостатнім описом морфологічних процесів творення українських термінів фахової мови музейної справи, а також необхідністю систематизувати термінні одиниці, беручи до уваги афіксальні способи.

Мета статті – проаналізувати афіксальний спосіб творення терміноодиниць української терміносистеми музейництва, визначити специфіку дериваційних процесів цієї терміносистеми.

Завдання дослідження полягає у визначенні способів та засобів термінної деривації та виокремленні продуктивних моделей суфіксального, префіксального і префіксально-суфіксального способів творення українських термінів музейної справи. Аналіз термінного творення одиниць у сучасній українській терміносистемі музейництва дасть змогу виокремити найпоширеніші способи творення номінацій у цій сфері, а також визначити перспективні словотвірні типи для свідомого творення й унормування національної терміносистеми музейної справи.

Як стверджують науковці [16; 17], термінотворення, на відміну від загальномовного словотворення, характеризується використанням обмеженого набору моделей, що визначають специфіку організації терміносистеми. Галузеве термінотворення дозволяє використовувати спеціалізовані словотвірні морфеми, які є показниками конкретних значень і виконують класифікаційну функцію. Крім того, в термінотворенні вільніше і простіше поєднуються запозичені й національні словотвірні засоби.

Одним із найпродуктивніших морфологічних способів творення як загальноживаних мовних одиниць, так і термінної лексики, вважаємо **суфіксацію**. Суфіксальний спосіб полягає в приєднанні до кореня словотвірних суфіксів, за допомогою яких може виникати мовна одиниця з новим поняттям або певними відтінками значення початкового кореня. У процесі творення термінів цим способом здійснюється включення вихідного знака у клас знаків, позначених суфіксом. Суфікси виразно відрізняються від префіксів широким діапазоном видозміни [6, с. 10].

Поява в терміноодиночці суфікса вказує на наявність у неї певного узагальненого значення (семантична функція), вираженого в спеціальній формі (структурна функція), за яким ця термінна одиниця потрапляє до того чи того лексико-граматичного класу (частини мови) і може виконувати в реченні певну синтаксичну роль (синтаксична функція) [5, с. 31]. З огляду на повноту охоплення функцій, суфікси вважаємо еталонними одиницями суфіксальної підсистеми мови.

Оскільки більшість українських термінів музейної справи є іменниками, то здебільшого дослідники звертають увагу на їхнє творення. Терміни-іменники, утворені суфіксальним способом, поділяють на деривати, мотивовані основами іменників, дієслів і прикметників.

Деривати, мотивовані основою іменника (див. Табл. 1).

Основа іменника + суфікс -ник. Словотвірний тип із суфіксом **-ник** у терміносистемі музейної справи використовують для творення дериватів на позначення осіб за родом діяльності: *експозиція* → *експозиційний* → *експозиційник*, *музей* → *музейний* → *музейник*; музейних предметів – видів видань: *слово* → *словник*. Деривати цього типу є також назвами вмістилища для чого-небудь: *монета* → *монетний* → *монетник*.

Основа іменника + суфікс -н-иц(я). Терміни, що належать до цього типу, мають переважно досить вузьке значення – вмістилище того, що означає мотивувальне слово: *монета* → *монетний* → *монетник* → *монетниця*.

Основа іменника + суфікс -ств(о), -цтв(о). Словотвірний тип із суфіксом **-ств(о), -цтв(о)** в

Таблиця 1

Словотвірна структура суфіксальних дериватів у терміносистемі музейництва

формант	іменник	прикметник	дієслово	словотвірна модель
-ник				ОІ ¹ , ОД ² + ник
-н-иц(я)	+		+	ОІ + -н-иц(я)
-ств(о), -цтв(о)	+			ОІ + ств(о), цтв(о)
-нн(я)			+	ОД + нн(я)
-ач			+	ОД + ач
-тель			+	ОД + тель
-к(а)			+	ОД + к(а)
-чик			+	ОД + чик
-ість		+	+	ОП ³ + ість

¹ ОІ – основа іменника.

² ОД – основа дієслова.

³ ОП – основа прикметника.

терміносистемі музейництва особливою продуктивністю не відзначається. За допомогою цього суфікса утворюються терміни, що виражають властивість, стан або пов'язане з музейництвом заняття особи, названої мотивувальним словом: *волонтер* → *волонтерство*, *меценат* → *меценацтво*, *спонсор* → *спонсорство*, *член* → *членство*.

Деривати, мотивовані основою дієслова (див. Табл. 1).

Основа дієслова + суфікс -нн(я). Серед словотвірних типів, за якими утворюються терміни-іменники в терміносистемі музейної справи від дієслів, найпродуктивнішими є словотвірні типи із суфіксом **-нн(я)**. Деривати цих типів становлять більшість віддієслівних термінів-іменників музейної справи із загальним значенням опредметненої дії (процесу). Терміни, що позначають 'опредметнену дію стосовно певних об'єктів' із предметним значенням, називають переважно більшість процесів і створюють розгалужену систему значень. Вони вказують на конкретну одноразову дію, тривалий процес (процес із значенням опрацювання первинних документів, переміщення в просторі, тривалості в часі, дію за значенням 'відтворення, збільшення кількості' тощо).

Окремі терміни паралельно можуть вказувати як на процес, так і на результат процесу. Суфікс **-нн(я)** є в термінах, утворених від дієслів із суфіксами основи **-а-** (**-я-**) або **-ва-**, **-ува-** (**-юва-**), а також **-і-** (**-и-**), наприклад: *визначати* → *визначення*, *висушувати* → *висушування*, *відтворити* → *відтворення*, *дарувати* → *дарування*, *дублювати* → *дублювання*, *експонувати* → *експонування*, *зберігати* → *зберігання*, *зібрати* → *зібрання*, *колекціонувати* → *колекціонування*, *копіювати* → *копіювання*, *пошкодити* → *пошкодження*, *приспосувати* → *приспосовування*, *реєструвати* → *реєстрування*, *розвішувати* → *розвішування*, *розставляти* → *розставляння*, *тлумачити* → *тлумачення* та ін.

Номінації цього типу утворюються від власне українських та інтернаціональних терміноелементів. Загалом суфікс **-нн(я)** в українській терміносистемі музейництва є досить продуктивним і має великі можливості для творення нових дериватів віддієслівних основ.

Основа дієслова + суфікс -ник. За допомогою цього словотвірного типу утворюються терміни-іменники чоловічого роду зі значенням предмета або предметного чинника, який спричиняє дію, процес або сприяє їм: *пам'ятати* → *пам'ятник*. Віддієслівні деривати із суфіксом **-ник** мають також значення предмета, за допомогою якого виконують дію: *визначати* → *визначник*, *вказувати* → *вказівник*, *записати* → *записник*.

У терміносистемі музейництва функціонують також деривати із суфіксом, похідним від **-ник**. Це утворення із суфіксом **-льник**, що приєднується до основи інфінітива з елементами **-а (-я)** й вказує на особу як виконавця певної дії, названої дієсловом: *дарувати* → *дарувальник*.

Основа дієслова + суфікс -к(а). Деривати цього словотвірного типу мають значення опредметненої дії, процесу, назви предметів або вказують на результат: *виставити* → *виставка*, *витинати* → *витинанка*, *вишити* → *вишивка*, *підставити* → *підставка*, *розкласти* → *розкладка*. Характерною ознакою суфікса **-к(а)** у процесі творення термінів галузі музейництва є його граматичне поєднання з українськими твірними основами дієслів. У загальнолітературній мові цей суфікс у деяких випадках має зменшувально-пестливе значення, проте в терміносистемі музейництва терміни-деривати втратили відтінок цього значення, оскільки не виконують ніякої стилістичної функції, крім, звичайно, номінативної.

Основа дієслова + суфікс -чик. Віддієслівні терміни музейництва із суфіксом **-чик** мають значення предмета, за допомогою якого виконують дію або який має певну функцію в якомусь процесі: *показати* → *показчик*.

Основа дієслова + суфікс -ач. Терміни-іменники, що належать до словотвірного типу із суфіксом **-ач**, утворюються переважно від дієслів недоконаного виду і в досліджуваній терміносистемі називають предмет, за допомогою якого виконують дію: *тримати* → *тримач*.

Основа дієслова + суфікс -тель. Цей тип дериватів в українській терміносистемі музейної справи є малопродуктивним. Основним його словотвірним значенням є особа як виконавець певної дії, названої дієсловом: *хранити* → *хранитель*. Зауважмо, що в системі сучасної української терміносистемі музейної справи термінів на **-тель** є незначна кількість.

Деривати, мотивовані основою прикметника (див. Табл. 1).

У терміносистемі музейної справи певне місце належить якісній характеристиці понять. Цю функцію виконують прикметники, за допомогою яких виділяються характерні ознаки явищ і предметів чи об'єктів.

Основа прикметника + суфікс -ість. Цей тип творення із значенням абстрактної ознаки є найбільш продуктивним не лише в українській, а й в інших східнослов'янських мовах.

Деривати цього словотвірного типу мотивуються якісними та відносними прикметниками, суфіксальними із суфіксами **-н-**: *експозиційний* → *експозиційність*, *музейний* → *музейність*, *раритет-*

ний → раритетність, реліквійний → реліквійність; **-альн-**: музеальний → музеальність, оригінальний → оригінальність, унікальний → унікальність, **-ивн-**: асоціативний → асоціативність, атрактивний → атрактивність, експресивний → експресивність, інтерактивний → інтерактивність, інформативний → інформативність, репрезентативний → репрезентативність, **-ичн-**: автентичний → автентичність, естетичний → естетичність та ін.

Отже, суфіксальний спосіб творення українських термінів музейної справи є високопродуктивним. Суфікси як словотворчі частини терміноодиниць, що виникли шляхом абстрагувальної роботи людського мислення, приєднуючись до різних основ, утворюють терміни з новим лексичним значенням або ж змінюють форму слова. Характер суфіксальних дериватів на позначення конкретних груп музейних понять, використання при цьому однотипних (іменникових та дієслівних) основ свідчить про системність аналізованої терміносистеми. Суфікси, які беруть участь у термінотворенні, з одного боку, формують дериваційні парадигми досліджуваних термінів, які належать до певної поняттєвої категорії, з другого – виступають своєрідними константами в структурах, утворених за їхньою допомогою.

Різновидом афіксації є також **префіксальний спосіб** термінотворення, який полягає в приєднанні до самостійної мовної одиниці префікса, за допомогою якого виникає новий термін. Префікси різні за значеннями, що ними виражені, а створені за допомогою префіксів нові терміни отримують нову сферу функціонування та іншу семантику [2, с. 34].

Одна з основних особливостей, яка вказує на відмінність префіксації від суфіксації, полягає в тому, що префікси, на протигагу суфіксам, не мають класифікаційного значення, не вказують на частиномовну належність, хоч варто відзначити, що в такому способі часто прямо протилежно змінюється семантика мовної одиниці. М. Жовтобрюх справедливо зауважує, що префіксація у всіх частинах мови займає у словотворі проміжне місце між морфемним (афіксальним) словотвором і словоскладанням [18, с. 231].

Префіксація як спосіб творення українських термінів музейництва за продуктивністю значно поступається суфіксації. Цей спосіб термінотворення представлений різним набором формантів, серед яких наявні і питомі українські компоненти, і запозичені. Поміж термінів музейництва є лише

один український префікс, за участю якого творяться терміни різних тематичних груп:

до-. Префікс **до-** виражає значення 'який передує в часі': музейний → домусейний, кембрій → докембрій та ін.

Діаграма 1. Кількісне співвідношення термінів, утворених різними за походженням компонентами

В українській терміносистемі музейної справи є чимало складних за походженням термінів, у яких перший корінь частково втратив зв'язок з однокореневою одиницею мови, абстрагувався й функціонально зблизився з префіксом. Такі функціонально близькі до префіксів кореневі за походженням морфеми називають префіксоїдами [18, с. 232].

Дещо більшою активністю відзначаються в терміносистемі інтернаціональні префікси та префіксоїди порівняно із власне українськими (див. Діагр. 1). І. Кочан у монографії «Динаміка і кодифікація термінів з міжнародними компонентами у сучасній українській мові» [10] виокремила понад 200 міжнародних компонентів, які в мовних одиницях уживають у препозиції.

До продуктивних у терміносистемі музейництва належать такі іншомовні префікси та префіксоїди:

ре-. Компонент **ре-** надає термінам значення відновлення або повторності дії, явища. Часто відповідає в українській мові префіксу **пере-**: експозиція (частина музейної збірки, яка виставлена для огляду [7, с. 62–63]) → рекспозиція (часткова або повна заміна експозиції музею (окремих експозиційних комплексів) [7, с. 172]) та ін.;

де-, дез-. Компонент **де-** виражає значення заперечення, протилежності, доміантною семою якого є 'не' (відсутність), що варіюється в ряді: 'не' – ліквідація, знищення: *реставрація* → *дереставрація*, *інфекція* → *дезінфекція* та ін.;

пара-. Компонент **пара-** надає термінам значення близькості до чогось, схожості з чимось: *музей* → *парамузей* та ін.

Отже, префіксальне термінотворення в галузі музейництва вважаємо малопродуктивним порівняно з іншими способами, а причина нечастого використання полягає в нездатності префіксів утворювати терміни з новим лексичним значенням, бо цей афікс виконує мутаційну функцію, а не транспозиційну. Проте виконання мутаційної функції дає можливість використовувати форманти, основними компонентами яких є префікси, для називання антонімних, тобто протилежних понять у галузі музейної справи. Як показало дослідження, більшість термінів утворено за допомогою компонентів іншомовного походження. Терміноодиноці, утворені за допомогою власне українських префіксів, лише зрідка використовують у термінній системі музейництва.

Серед основних типів афіксального способу творення значне місце посідає і **префіксально-суфіксальний спосіб**. Він характеризується двобічним ускладненням основи – одночасним приєднанням двох афіксів – префіксів і суфіксів, які мають різне смислове навантаження. Основну семантичну роль у префіксально-суфіксальному творенні відіграють префікси, визначною рисою семантичної структури яких є функціонально-семантична спеціалізація; суфікси ж, володіючи високим ступенем узагальненості, оформляють похідні основи [16, с. 100]. Саме тому під час словотвірного аналізу префіксально-суфіксальних утворень першочергове значення надають префіксам.

В українській терміносистемі музейництва префіксально-суфіксальний спосіб творення характеризується незначною продуктивністю. Відповідно до семантичних ознак та семантичних функцій префіксів і співвідносних із ними похідних основ, які репрезентують їхнє значення в терміносистемі, виділяємо кілька полів іменних префіксів: поле протилежності, інтенсивності ознаки, неповноти ознаки та ін.

Значення протилежності на семантико-граматичному рівні модифікують іменні префікси, серед яких виділяємо і питомі, й іншомовні.

Для творення термінів-іменників музейництва словотвірний тип із префіксом **на-** у поєднанні з різними суфіксами малопродуктивний. Терміни-іменники із префіксом **на-** і суфіксом **-ник** є назвами предметів, що містяться або призначені

бути зверху того, що позначено твірною іменниковою основою: *на* + *шолом* + *ник* → *нашоломник*.

Терміни із префіксом **під-** і суфіксом **-ник** називають музейні предмети, призначені знаходитися під тим, на що вказує твірна іменникова основа: *під* + *свіча* + *ник* → *підсвічник*.

Терміни із префіксом **при-** і суфіксом **-ок** мають значення місця, простору, які прилягають безпосередньо до того або є продовженням чи відгалуженням того, що названо твірною основою: *причілок*.

Як бачимо, в сучасній українській терміносистемі музейної справи префіксально-суфіксальним способом утворюються деривати, до твірних основ яких одночасно приєднують префікс і суфікс, а також деривати, що утворюються із прийменниково-іменникових сполучень, де прийменники у процесі термінотворення перетворюються у префікси й у парі із суфіксом оформляють нову похідну основу.

Отже, у терміносистемі музейної справи суфіксальний, префіксальний та префіксально-суфіксальний способи творення спеціальних термінів набули різного поширення. Якщо перший є одним із найпродуктивніших, то другий і третій представлені поодинокими прикладами. Саме афіксам, або дериватам, учені відводять провідне місце в становленні терміносистеми, доводячи, що «в морфологічній структурі слова-терміна, утвореного шляхом афіксації, органічно закладені основи структурної систематизації, які мають першочергове значення для термінології» [1, с. 42]. Звідси для терміносистеми, з огляду на її системність, узагалі характерне прагнення до закріплення за окремими суфіксами та префіксами певних термінних значень, що пояснює продуктивність морфологічного способу.

Література

1. Акуленко В. В. Вопросы интернационализации словарного состава языка / В. В. Акуленко. – Х. : Изд-во Харьк. ун-та, 1972. – 216 с.
2. Акульшина Н. Т. Семантико-когнітивний аналіз префіксального способу словотворення перської військової термінології / Н. Т. Акульшина // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия: Филология. Социальные коммуникации. – Симферополь : Таврич. национальн. ун-т им. В. И. Вернадского, 2012. – Т. 25 (64). – № 1. – Ч. 1. – С. 33–37.
3. Грещук В. В. Український відприкметниковий словотвір / В. В. Грещук. – Івано-Франківськ : Плай, 1995. – 208 с.
4. Д'яков А. С. Основи термінотворення: семантичні та соціолінгвістичні аспекти / А. С. Д'яков, Т. Р. Кияк, З. Б. Куделько. – К. : Вид. дім «KM Academia», 2000. – 208 с.
5. Карпіловська Є. А. Суфіксальна підсистема сучасної української літературної мови: будова та реаліза-

ція : монографія / Є. А. Карпіловська. – К. : Ін-т мовозн. ім. О. О. Потебні НАН України, 1999. – 297 с.

6. Клименко Н. Ф. Основи морфеміки сучасної української мови / Н. Ф. Клименко. – К. : ІЗМН, 1998. – 180 с.

7. Климишин О. С. Природнича музейна термінологія : словник-довідник / О. С. Климишин. – Львів : Державн. природознавч. музей НАН України, 2003. – 244 с.

8. Ключко Ю. М. Музеєзнавство : словник-довідник / Ю. М. Ключко. – К. : НАКККиМ, 2013. – 82 с.

9. Ковалик І. І. Вчення про словотвір / І. І. Ковалик. – Львів : ЛДУ, 2001. – Вип. 2. – 83 с.

10. Кочан І. М. Динаміка і кодифікація термінів з міжнародними компонентами у сучасній українській мові : монографія / І. М. Кочан. – Львів : Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2004. – 519 с.

11. Микульчик Р. Словник-довідник термінології музейництва / Р. Микульчик, П. Слободян, Є. Діденко, Т. Рак. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2012. – 128 с.

12. Музеєзнавство : словник базових термінів / укл.-упор. Л. М. Міненко ; за заг. ред. В. В. Карпова. – К. : Фенікс, 2013. – 152 с.

13. Овчарова О. В. Словник-довідник музейного працівника / О. Овчарова, Р. Яшуева-Омельянчик, Л. Сургай. – К. : КИЙ, 2013. – 461 с.

14. Панько Т. Українське термінознавство : підручник / Т. Панько, І. Кочан, Г. Мацюк. – Львів : Світ, 1994. – 216 с.

15. Процик М. Р. Словотворення в сучасній українській видавничій термінології / М. Р. Процик // Поліграфія і видавнича справа : науково-технічний збірник. – Львів, 2004. – Вип. 41. – С. 136–141.

16. Симоненко Л. О. Формування української біологічної термінології : монографія / Л. О. Симоненко. – К. : Наук. думка, 1991. – 151 с.

17. Склад і структура термінологічної лексики / А. В. Крижанівська, Л. О. Симоненко, Т. І. Панько та ін. ; відп. ред. А. В. Крижанівська. – К. : Наук. думка, 1984. – 196 с.

18. Словотвір сучасної української літературної мови : монографія / відп. ред. М. Жовтобрюх. – К. : Наук. думка, 1979. – 408 с.

19. Філюк Л. М. Морфологічні способи словотворення термінів інформатики в українській мові / Л. М. Філюк // Записки з українського мовознавства : зб. наук. праць. – Одеса : Астропринт, 2004. – Вип. 14. – С. 73–80.

Ivanna Fetsko

THE POTENTIAL OF THE AFFIXING METHOD OF THE MORPHOLOGICAL WORD-FORMATION IN THE UKRAINIAN TERMINOLOGY SYSTEM OF THE MUSEUM CASE

The article is dedicated to investigate of affixation as one of the most productive ways to morphological term creation in modern Ukrainian specialized language of museology. The word creative organization Ukrainian term in this inquiry derivated by suffixes, prefixes and suffixes-prefixes way is considered. The basic trends term creation unit are outlined. The most productive models are analyzed. The degree of performance of certain types of structural word in terms of the creation of museology.

In modern Ukrainian terminology there is a considerable number of studies, where structurally word-building processes in various terminology serve as the subject of a thorough analysis. However, the word-building aspect of the terminology system of museum science in the Ukrainian language has not yet been the subject of a special study.

The word-building organization of the Ukrainian terms of museum science, formed by suffixal, prefixal and prefix-suffixal way is considered in the article. The analysis of the timely creation of units in the modern Ukrainian terminology system of museum science will make it possible to distinguish the most common ways of creating nominations in this terminology system, as well as to identify perspective word-building types for conscious creation and normalization of the national terminology system of the museum business.

The nouns termed in the suffixal way are divided into derivatives, motivated by the basics of nouns, verbs and adjectives. Prefixing as a way of creating Ukrainian terms for museum production is considerably inferior to suffixation. This method of term derivation is represented by a different set of formants, among which there are both specific and borrowed. The term units, created with the help of proper Ukrainian prefixes, are only occasionally used in the term museum system. In the Ukrainian terminology system of museum affairs, the prefixal-suffixal mode of creation is marked by negligible productivity. In the studied terminology system, derivatives are formed prefixally-suffixal way, with the derivative bases of which simultaneously attach the prefix and suffix, as well as the derivatives that are formed from prepositional-nouns. Therefore, the article outlines the main tendencies of the periodic creation of units, analyzes the most productive models and determines the degree of productivity of individual word-formation types in the creation of the terms of the museum business.

Key words: term, word creation, suffixes way, prefixes way, suffixes-prefixes way, word creation model.

Надійшла до редакції 25.05.2017 р.